

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvaru" Nar. Pos.

— Uredništvo i odpravnost na se: CORSIA STADION br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Prijenosana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redakata stoji 60 novč. za svaki redak viša 5 novč. ; il u službenoj opštovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se šiju poštarskom napušćicom (assegno postale). Imo, prezime i najbližju poštu valja točno označiti. Komu lige ne dodje na vreme, neka to javi odpravnosti u otvorenu pismo, za koje se ne plaća poština, ako se izvana naplaši: "Reklamnja". Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — Dopravljeni se na vraćaju ako se i ne prima. — Predplatni s poštarskom stoj 5 for. za sciljko 2 for. na godinu. Razmjerio fr. 250 na pol godine. Izvan carevine više poština. Na malo 1 br. 5 novč.

Dobar savjet.

Njemački učenjak E. pl. Hartmann izdao je u Berlinu poveći spis pod naslovom: "Uzmičanje Niemstva" u kojem razpravlja triceno i temeljito budući odnosa trih vlasti: Austrije, Njemačke i Rusije. Učeni Niemac traži naime za slučaj rata između Rusije i Njemačke, ovoj poslednjoj savezniku, a taj bi mogao jedino biti Austrija, koja bi se imala pretvoriti u zapadno slavensku državu, i u kojoj bi Slaveci zadobili onakav položaj, kakav jih po pravu ide. Budu li — piše Hartmann — i nadalje tlačeni Slaveci Austrije, tad će oni biti prisiljeni tražiti pomoći izvan države a to bi bila najveća pogibelj za Njemačku. »Podje li za rukom Rusije, piši doslovce Niemac «pomožju svooboguču ustaniku Slavenah Austrije (kojeg bi izazvao pritisak Slavena) panslavističko (panrusko) namjero oživotvoriti, tad bi imali mi Niemci u panslavističkom (panruskom) kolosu susjeda od protežio nadmoći, komu bismo bili izloženi bez slavonika; da se pako sdrži u slavenskoj državi sa Francuzom, uništili bi nas bez otpora i medju sobom podišili». Odatle zaključuje Hartmann, da je za Njemačku životno pitanje, da so dadu austrijskim Slavenom njihova prava, da njim se zajamči i pojača njihove

posebne narodne pravice, čim bi se jih odvratio od panslavizma (panrusima).

Gleda Madjarah kaže Hartmann u svojem spisu, da jo nemoguće zapretiti od strane Njemačca pomagdavanje ugarskih naroda, već da se tomu može na put stati jedino tim, da se podigne slavensku većinu u Ugarskoj, koja je sada toliko bezobzirno tlačena.

Nepomadjaruju — kaže dalje — Madjari ostale narode u Ugarskoj što bi se toliko bojali Niemcima već od straha pred Slaveci. U istinu, kaže, imadu se Madjari čega bojati jer se nalazu u zemljama u voljkoj manjini te njima prieti od Slaveca takvaka pogibelj, koja će uz sav svoj fanatizam jedva izbjegći. Slaveci, koji su suda u Madjarskoj toliko bezobzirno gaženi, doći će do vlasti, a tad će Madjaram vratiti šilo zaognjilo.

O cislajtanskih narodih piše Hartmann ovako: »U zapadnoj poli države spada bez dvojboja Bosna i Galicija Slavecom, nu i nekadanju njemačko-slavensku pokrajino, za koju nastaje Veliko-Njemački (u Austriji njemački liberalci), da jih natrag zadobiju, pokazuju svuda osim Tivolu i Baču veliku slavensku većinu, kojoj neteriba drugo, nego da dođe do osvodenja o svojoj moci pa će zbrojni njemački vlast kako su to učinili Česi u Českoj.

Iz Crvenoga dolazimo u veliko i široko Indijsko more (oceano). Zaplovimo prama sunčanom iztoku i za nekoliko dana plovitve sto nas kamo so odputivali, eto nas u Indiji.

Indija je veoma podnuta zemlja, natajuju velike rlike Ind. Ganges i Brahmaputra. Tuj raste obilno riža, pšenice i drugoga žita. Pamuka (bumbaka), sladara (čukara), čui (te), papra, tabaka, svrakovrastno leša, vuna, svile, zlata, srebra, trgovog kamenja, (ijamantuk, rubin, safir). svega toga ima u toj bogatoj i blagojavojenoj zemlji.

Indijanci su narod prijuzan, krotak pobožan. Diele se na četiri razreda: 1. na svećenike, 2. vojake, 3. zanatnike i poslijedice i 4. na službenike. Tko se rođio od otca službenika, taj nemože nikad postati sam svoj gospodar, kmet ne može i lgojiti sina vojnika ili čak svećenika. To zabranjuje indijsku vjeru. I mnogi naši roditelji sile dječju, da nauče zanat svoga otca, a to nije dobro, ako dječje nepokazuje k tomu prave volje. Dječje djeće učiti onaj posao, koji mu se najviše svi, pak će biti najsjerljivo. Samo kad uvidju, da je odluka djetinje posve nerazborita, tad njoj valja na put stati.

Za krst čestoli, kien se krsti,
Za krst čestoli i slobodu zlatnu.

Malo niže Arbanaska, domovina Skenderbegove banje, ali mu jednom domovljom danas Turčin vlada, a Turčin je bez milosti zviera.

Iz Jadranškoga prelazimo u Sredozemno more (Mediterranej), a po njemu do suećkog prokopa, koji su pred dvadesetak godinu i mnogi naši ljudi prekaptali i taj blizu Aleksandrije — novac služi. — Tko donosi zlatnu bradu, a iko u torbi glavu. Zauži sreća, koj pameti nešta.

Iz suećkog prokopa eto nas u Crvenom moru. Tu je nekoduglagavu silu kralj Birman sa egipatskom vojskom, posav u potjeru za Izrael, odabranim božnjem pukom. Onolikot, oholosili, kolikih li su preruši grob strovali.

Sadašnje nenaravno razkomadjanje južno-zapadnog slavenskog plemena, kojo govoriti isti jezik, u pokrajine: Dalmaciju, Hrvatsku, Istru, Kranjsku itd. nemoguće su dugo uzdržati, to će nastojati, da se bilo pod kojom državnom formom, pod neizbjegljivim pritiskom narodno svetišti u jednu užu sjedinu ujediniti. Naravna luka ovih južno-zapadnih pokrajina jest Trst, koji nije niti njemački niti talijanski grad, već će zadobivati svo to većma slavonsko lice.

S počitavajućim austrijskim Niemcom, kako su uvjek državno interesu svojim vlastitim zapostavljali, držaci, da je dinastiju dužnu jedino njihovo interesa braniti, poruča njim sledeće: »Nije dužnost Habsburga, da podržaje Niemstvo, već da uzdrži i pojuci cijelu državu, u kojoj su pak u velikoj većini Slaveci. Za svaku austrijsku vladu prestoji i mnogo važniji razlog, nego li jo sama slavenska većina, da bude upravo napravom slavenskim narodnostim težnjem pravednom. Taj razlog spada u izvanjsku politiku države a počiva u tom, što je za Austriju i Njemačku životnim pitanjem, da se panslavizmu (panrusismu) izbjegne.«

Govoreć o Poljacih, spotiče Hartman austrijskoj vlasti što je izručila Poljaku na milost i nemilost Rusine. Poljaci da će igrati revolu-

cijonomu ulogu u zapadno-slavenskoj federalnoj državi, nastojeći, da se pod Austrijom prikupe nekadašnje poljske pokrajine.

Što se tiče uzmicanju Niemstva u Austriji, nemožemo nikako suglasiti sa g. piscom jer zbilja tog uzmicanja nigdje nevidimo. Ono pakto što svaki pravi prijatelj Austrije želi mora jest, da se Niemstvo povuče u svoje prirodne granice, a Slavenstvo da uzme onaj položaj, koji mu po pravu i zakonu pripada. Strahu pred Rusijom nestalo bi za Njemačku jedino tada, kad bi se zadovoljilo opravdanim željam Slavena u Austriji. Tada bi tokar Slaveci i Niemi u ovoj državi mogli jedan uz drugoga mirno živjeti sva sile, koje sada trate u neprekidnih borbah za obstanak, posvetiti napredku države i pojedinaca. Dok bude nezadovoljstva s jedno ili druge strane, neima govor o miru niti slog. Kad budu svi državljanii uživali ista prava, nosili isto terote, tad će nastati red, mir i slog. Nastane li to, što njemački pisac toliko toplo prepričava, tad će nestati i za Njemačku strahu pred Rusijom i obratno. Tad će s jedne strane austrijski Niemci nastojeti, da se Austria ne zarati sa Njemačkom a Slaveci priešti isto sa Rusijom te će uzdržati Austria ravnotežje između Rusije i Njemačke.

PODLISTAK.

Uzgoj i škole po svetu.

(Dalje.)

III.

II. Indijanci, uzgoj njih i škole.

Indijai Tko nije još čuo spomenuti njeno ime, a koj od naših mornara nije još bio u toj bogatoj zemlji? Otpitimo se i mi brodom iz Trsta put Indiji. U Jadranškom smo moru III. Afratiku, a plavimo prama jugu, pod sunce, zaokrećući prama sunčanom iztoku. Danas nam uvek lepo Italija, a levo kršne zemlje naroda hrvatskoga: Istra, kvarnerski otoci, Dalmacija. Tamo niža Cna gora, u njoj narod našeg roda i jezika, vuči spreman da se hori:

Za krst čestoli, kien se krsti,
Za krst čestoli i slobodu zlatnu.

Malo niže Arbanaska, domovina Skenderbegove banje, ali mu jednom domovljom danas Turčin vlada, a Turčin je bez milosti zviera.

Iz Jadranškoga prelazimo u Sredozemno more (Mediterranej), a po njemu do suećkog prokopa, koji su pred dvadesetak godinu i mnogi naši ljudi prekaptali i taj blizu Aleksandrije — novac služi. — Tko donosi zlatnu bradu, a iko u torbi glavu. Zauži sreća, koj pameti nešta.

Iz suećkog prokopa eto nas u Crvenom moru. Tu je nekoduglagavu silu kralj Birman sa egipatskom vojskom, posav u potjeru za Izrael, odabranim božnjem pukom. Onolikot, oholosili, kolikih li su preruši grob strovali.

knjigah celina slovah kako u našim, tujim sumo sliku životinja, drveća, kućnih, gorali, ljuži, pušakih itd., a iz-toga Indijanac ita.

U Indijskih školah podučava se sve u maternjim i t. Indijskom jeziku. Blažen Indijanci, mi Hrvati iz Istre zavljamo vam.

Evo nekoliko mudrili izvezak iz indijskih knjigah: »Kao što drvo podaje sjenu i onomu, koji ga hoće da polijeće, kao što mjesec oblačava svjejim sjenom i kolibru najboljeg čovjeka, tako noko svaki ljudi i one, koji ga mrze, — Mudar čorjak skuplja si znanje i bogatstvo tako rečeno, kao on će uvek živjeti; dužnosti pak vjerouzakone vrši, kao da mu je smrt na ustijahu.«

Po Indijskom običaju i zakonu ima se učitelj nade sve štovati. Sveti knjige

su učitelj nade isti učitelj.

Tko štuje svoju majku, dobit će ovaj zemaljnu svjeti; tko štuje svoga otca, dobit će srednji zračni svjet; tko štuje svoga učitelja, dobit će nebeski svjet Brahma. (Brahma je Indijancem najviši bog, a vjeruju u više bogova). Tko kući (sramoti) svoga učitelja, pa makar stogod i pogrieslo, otici će posile smrki u tlobo maguru, a tko ga kudi bez krivnje, otici će a pseto. Tko uzeče bez pitanja njegovu stvar, otici će u crvića, a tko mu zavidi zasluge, pretvorit će se u velikog crva.

Nudaju se čita u Indijskim knjigah: Učitelj nesmisli prigovara svomu učitelju, makar ovaj i nereko latinu, nesmisli govoriti o nj-govim pogrieskama; kada positi svoga učitelja, potukut će da tui put na njegovih vrati, a neftvor li mu se, otici će mirno. Kada učitelj putuje na brig,

učnik valja da za njim nosi stolicu, na kojoj će učitelj o-počiniti, kad se umori.

U školi nemožno biti pravoga napredka, ako dječac neljubi i nepoštjuje svoga učitelja. Živa je istina, da stoji najviše od samoga učitelja, hoće li si zadobiti i učvrsiti tu ljubav i štovanje, all često i roditelji težko grle, ubijajući u dječi ljuhav poštovanje prama učitelju. Roditelji valja da znaju što se radi u školi i nesmisli biti jednaku, da li se ovako ili onako radi, nu težko je suditi prostorno čovjek u školskim stvarima i-a se tonu hoće osobite nauke. U brojivih 43, 44, 45 »Naše Sloge od prošle godine razumetaši smo našemu vjeku, što valja ponuđavati u pučkoj školi. Mi-ll II tko, da učitelj neravi, kako bi morao, nesmisli zato načočiti svoj dječaci, da neslušaju učitelju, jer tim kreći svoju dječecu, a dječac koj igra žugabe štovanje prama učitelju, izgubiti će ga lakho i napraviti učitelju.

Imade školskih oblasti, kojim je budit nad školom; njim se valja pritužiti, a one će onkliniti svaku rezakontost.

Nerazborito rade i oni roditelji, koji pred svojom dječecom pauži, a grde učitelja mjesto da ju uča kako da se pristojno pružaju svakom, a roditelji žeti će što učiti. Imade školskih oblasti, kojim je budit nad školom; njim se valja pritužiti, a one će onkliniti svaku rezakontost.

Učitelj u školi, svećenici pred oltarom, vojnik na straži, car na priestolu jesu osobe svete, u koje se nesmisli dirati.

Dan danas je još malo krajevaj u Indiji slobodno. Velikim dijelom zemlje vladaju Englezi. Oni nastoje i Indijske škole mijenjati, kako bi njim najveću korist donušale. Težko ti ga narodu, komu gospodari narod tu njeg roda i jezikat

Nagrade za podučavanje i širenje talijanskoga jezika.

Lani u svoje vrijeme javili smo, da je istarsko političko društvo razplesalo nagrade onim učiteljem ladanjskih škola u Istri, koji se budu odlikovali u podučavanju i širenju talijanskoga jezika i kulture među odnosnom ojcem. Nagrade bile su četiri: jedna po 50 for., druga 40, dvije po 30. Natječajima imali su položiti svoje pršnje kod predsjedništva i navesti razloge po kojih bi se moglo razsuditi, da su nagrade zaslužili. Predsjedništvo veće njim na sljepo vjerovati, a neće biti službeni oso- bati pitati za ubavjet, već će se obavje- stiti najstodnjim nač. nom (1). Te nagrade su samo za ladanjske učitelje a ne za učitelje glavnih mjestih u sudionih kotarib.

Mi smo bili objavili taj natječaj, da nebude ni jednoga učitelja u Istri, koji nebi za nj saznao, da uzmogne svaki bar težiti za tom blagodati — za naplatom za odnarođivanje naroda.

U istinu mislili smo, da će takovih učitelja neće biti.

Varali smo se. Našlo se jih je. Jedino što nas tješi jest, da neima među njima, barem u koliko je poznato, ni jednoga Hrvata.

Dne 11. t. m. imalo je predsjedništvo rečenoga društva svoj sastanak u Kopru. Među ostalimi bile su na dnevnom red molbenice učitelja za spomenute nagrade. Razvidilo se jo molbenice, uzele se jo u obzir ubavjesti su raznih stranah, od odnosnih uspravnih prostitelja, i podeli prvu nagradu od 50 forintu Ivanu Cappellari u učitelju u Novoj Vasi, drugu od 40 forintu Kostantinu Niederkornu nadučitelju u Oprtiju. Bilo je i drugih prostitelja. Predsjedništvo priznaje njihove zasluge u puškoj obuci, ali njim nemože dati ništa obzirom na obstoju mjestih u kojih podučavanju i odnosni uvjet spomenut u natječaju, naime da su učitelji u ladanjskih školah, a ne u glavnih mjestih sudbenih kotara. Dakle bilo je i drugih, hlepćelih za zdje- licom leće; predsjedništvo imalo je još dve zdaleće, ali ih nije ni jednomu pru- žilo. Bit će prilike na skoro porabit jih u koju drugu svrhu. A gospoda učitelji kojim se boteži zdaleće, a stanuju u glavnim mjestih sudbenih kotara, nek se sele u ladanjsku školu, ili bar takove, u koje i ladanjska djeca bode.

Površ ladanjska škola je ona u Novoj Vasi u blizu Bertonlige. Ta Novavaš je čisto hrvatsko selo. Djeca oti neznađu- govorili drugačije neg hrvatski. Do sa- dajućeg župnika bili su tamno župolci poznajući jezik pulka i rabeći tu jezik. Da li ga poznaju sadašnji župnik i koliko ga rabi, neznamo. Škola je talijansku od- kad kao redovita obitaj. Predsjedništvo učitelj nje znao ni rieč hrvatski. Sadašnji znade ono malo tog jezika, što je imao prilike naučiti u svojem rodom mjestu. Podu- čaje talijanski. Da bi podučavano talijansku djecu, nebi zaslužio nikakve nagrade od političkoga društva istarskoga. Jer podu- čaje djecu na ladanju hrvatsku, prosio je za nagradu predsjedništvo istoga i dužva i ovo mu ju je, ubavjestiv se na razini stranah, podižlio i on ju je dobio.

Samo drugi sretnik je nadučitelj u Oprtiju. Dobio je 10 for. manje nego učitelj u Novoj Vasi. Taj manjak neima se prepisati toliko većo ili manjoj sposobnosti učitelja, nego mjestnim okolnostim. Mjestace Oprtije imade dokazati svojega hrvatstva u prošlosti, ali danas je pota- jančeno. Nu u školu oprtaljsku, često talijansku, hode i djeca iz okolice, a tu su čisto hrvatska. Obziru na tu djecu dobio je g. nadučitelj nagradu. Kako će si inače tumaći podjeljenje te nagrade? Oprtije središte občinskoga poglavarstva, redno mjesto 72 književnika, broji se slijemo medju glavnijim mjestima sudbenoga kotara motovunskoga. Glavnina mješta kotara su izključena od nagrade, Oprtije je jedno od glavnijih mjestih, nadučitelj tamošnji je nagradu ipak dobio — radi ladanjske hrvatske djece.

Nazavljimo nit učitelju novovaškomu nit nadučitelju oprtaljskomu za zdje- licom leće, što su ju dobili. Neštimmo se nit pred- sjedništu političkoga društva, što jih je

nagradio. Ali se pišmo: 1. Kako se sve to može raditi pored svih c. kr. školskih oblasti? 2. Što na sve to kaže zemaljski odbor? 3. Što će reći Hrvati iz oprtaljske okolice?

Predsjednik ces. kr. kotarskoga školskoga vjeća za ove oblike škole je namještajni savjetnik i upravitelj porečkog kotara g. Gumer, ces. kr. kotarski školski nadzornik je kanonik porečkoga kapitula Pesante. Obojica imaju prilike govoriti tako da gospodom članom visokoga ces. kr. zemaljskoga vjeća, a da i nebiti u vremenu pisati. Nego imaju valjda drugih poslovav, pak pušćaju, neki se podučuju hrvatska djeca talijanskim jezikom, i nek učitelji uz zakonom određenu platu, uz možda i kakve druge nagrade od oblasti, takodjer nagradu od političkoga društva dobivaju.

A naš slavni zemaljski odbor? Jeli znade, da djeca Novovasi i okolice oprtaljske negovore drugačije nego hrvatski? Ako nezna, jeli se potrudio da sazna? A znade li, da se ona djeca podučaju u njim nepoznatom jeziku, i da njim je uzeo dragocjeno pravo pouke u materinskom jeziku? Koje je korake poduzeo, da njim se to pravo dade? Jeli učinio slobodnjački i pravedan predlog, da se u Oprtiju ustroji uz talijanski i hrvatski odic? Nije kra- tko je odgovor. Ta Vluduši, Amorezi i kako se sve gospoda od zemaljskoga odbora zovu, su članovi društva, koje je one učitelje nagradilo.

Hrvatovi Novovasi i okolice oprtaljske nje se nadali pomoći nit od c. kr. oblasti nit od zemaljskoga odbora. Oni se imaju pomoći sami. Predstojedi izbor župnika u Oprtiju i postupak gospode Talijanu u toj slvari potresno je onaj puk. Saznaje se ovoj prava, poznaće svoju jakost. Nek ih upotrije, t. j. zahtjeva, da se njegova djeca u školi svojim materinskim jezikom podučavaju, neka se uz talijansku školu u Oprtiju i hrvatska ustroji. Za hrvatski novac nek bude i hrvatska škola!

DOPISI.

(Sa kvarneračkih otokah. Konac.)

Dok s jedne strane prijatelj Ivančić kaže, da nebi umakao peru, kad bi se bilo onim podlistici refeklo samo javno političko djelovanje poštovanoga, poput dopisa u "N. L.", a drugu stranu pri kraju svog pripisana hoće, da nas uvjeri, da se poštovaniji nije nikad u politiku pačao a još manje druge potpuno. Pritinjem, da je nebil bio u stanju dokazati sve grliche kojo se poštovanomu onim podlistici spo- cijaju, kao učinjeni na političkom polju. Ali odgovori mi, prije Stjepane, na ovu pitanja: je li ili nije li protuslovno sa onim citatom kojega donaušao to, da je predstojnik krčkog manastira dan po- kom poštovanoga dva glasa šarenjačkoj stranici na Dubaščici a pripravjan bio da je i šarenjačkoj stranci u Krku? Zašto se u doba zlosretnih krčkih izborih u krčkom manastiru sastujabu pod okom poštovanoga sami šarenjac i njedan pristaši hrvatske stranke? Nije li bio poštovaniji užan, ako i ne kao Hrvat ali barem kao Slovinac, dignuti svoj glas i kazati: ja toga nedopustam? Nije li on, sa ugledom kojegu je onda kao državnik uživo u Brzicima, Miloholjčići, Ljunaljčići, Nenadovićima, Brusiljčići, Poljicah, Bačićima, a Fuzki itd. mogao, učiniti, da oni ljudi neidu skoro svih ujedno kao iz puške svoj glas šarenjačkom? Zašto ih kao Slovinci ulje naputio na narodnu stranku, kad su dopadljivi k njemu na savij? All dà, ti kažeš, da se on u politiku nije pačao. Nu, sve da je to i istina, je li to nepačiti hrvatske vredno? Što bi od hrvatske svijesti u Dalmaciji, da se nisu redovnici onako požrtvovno zauzimali za hrvatsku misao? I dandanas bi još po svoj prilici Dalmacija vladili poduzetnic Lepena, Bajamonti i Trigari. Pa zar ova lužna i nesretna Istra ima biti baš ona zemlja, koja nije dostojava, da se redovnici zauzimaju za jeziku narodni boljak? Zar je ovaj, recimo slovinški, narod zbilja pred očmi posto vanoga nekakva niža rasa, koja nevrie- da se za ojedinu osvješćenju niti rieči troše, kamo li požrtvovni korsaci ponu- diti tomu ljudu?

Ljubljanski štodianica, kojom upravlja Niemci bijela i ustrojiti u Ljubljani njemačku dječaku školu. Zemaljski i predsjednik Win ler nije potrođao za ljudi a štodianice i to s razloga, što imade u Ljubljani malo Niemaca. Isto je na s.ih školačkih četveru i više raz- rednih pučkih školih njemački jezik

otoku Krku u svakom pogledu najnazadnji oni ljudi, koje stoje u neprekidnom doticaju sa redovnicima, koji se u politiku nemare pačati? Pa bi li ti, rodoljubni prijaci, onako mirne duše, kao poštovani podnjo bi ono ruglo i stramotu, da ti otac, brada i najblizi rodjac uvjek i vazda šuruju sa šarenjacima, gdje ih sam poštovani Slovinci nazivaju?

Ti nam poručuješ, da poštovani nije nikakav Hrvatožder. Tu tvoju poruku neće nikdo draža primiti od hrvatske stranke na Krku, nu dnj, da vidiš gotove činevine na političkom polju, jer je ovo vječno šarenjac, a ne nepačanja. Tako brate, pa će blagoslov snijti na nas i na poštovanoga, a mi nećemo više imati prilike da se po novinama hockamo i prepriamo za jalovu polemiku.

Nepačam u potvoru, koju bacuš na občejobjubljeno i zbilja miroljubivoga ter umiljatoga — ia quo dulos non est — O. Benku, kada da tobož on nebi znao muževno stali na put nepravednim po- stupkom bilo kojeg redovnika, ali čemu ona tužba na mnoga krčka rodoljubne svećenike, koji da tobož malo mare za

• Prilog Glagoljskom Misalu? Nit i ta ti se, draži Stjepane, zlato nekuje! Pohodi čemu orke po Krku, pa deš u svakoj skoro nači redeni "Prilog", premda je našim svećenikom od male koristi, budući manjaju u njemu svil povlačiti svećici, koji se naposeb u našoj biskupiji časte. Pak čemu mještaji i vredniji rodoljubivo krčko svećenstvo u polemici za poštovanoga? A

• ona poljava na "N. S." kojom avriješ svoje pripisano, čini mi se bar prividno dvoljčnom, otkad znadeš, da si pred malo dana u pismu na brata Lodu nazivao "N. S." "Neologome", gnjusom i iti je sve zvani. Baš kao i kad sam em na nagovaranje krčke redovnike, da se prihvraje na "N. S.", a onaj predstojnik mi odgovorio, da neće, jer da je ono gnjus od lata, bezbožan iti. A znam da im baš tada nisu bili ni gnjus ni bezbožni l Istov "I. Istru" i "I. Inapidente", iz kojih su sisuli medvjerske bogoljubnosti!

Tako brate, pa nevjeruj svakom duhu da nebodes i opet primoran idi svojom rukom tuđe kestenje u žeravci prebrati, a sve za jalovu polemiku. S Bogom!

A. A.

Pogled po svetu.

U Trstu, 28. janara 1885.

• Carevinsko vjeće izručilo je obic osnovne zakona proti prevratnikom odboru od 24. zastupnika, izabranih iz cieloga za- stupstva. Nadalje bješće izručen vladin predlog, promjeni izbornoga reda za grad Boč odboru za preinak izbornog reda i predlog za uređenje rieka u Galiciji, odboru dvadeset i četveroce za- stupnik. Čar, viču predloženo je toliko gradiva, da će sve jedva smoci do uskrsu razpraviti. U odboru se razpravljaju važni predmeti, kao što je predlog o sjevernog željeznicu, zakon preti pre- vratnikom, državni proračun itd. Pro- rascinski odbor poprimio je od Jirečkog predloženu resoluciju kojom se pozivaju vlasti, da pospiši pogodbu glede uređenja bogoslovnih naukahnih pražkom sveu- čilištu.

Cesi kane u car. vjeću zahtjevati, da se sagradi u Pragu nova sgrada za obrtnu školu te da preuzeće vlast nekoje pri- vatne srednje škole. Nezavidjamo ni naj- manje českij braći rad uspjehan, postignuti, osobito u školski u. državnom za- stupstvu nu ipak želimo, da bi se oni malko više ebarizali i na ostala slavenska pleme, napraviti na Slavene Primorja, ko i ne teže za visečkim skolama jer ne- imaju niti pučkih. Česki državni za- stupnik iz Morave Dr. Šrom učinili će u car. vjeću predlog, da se promjeni izborni red za Moravsku.

Ka o javljaju bečkim listovom iz Primorja, dogovaraju se odbori talijanskih političkih društva u Trstu, Gorici i Pazinu, kako bi zajednički postupali kod budućih izborih Spomenuta društva te će ustroji i posebne izborne odbore, te da neće preporučiti ni jednoga kandidata, koji se neobvezde da će podupirati ustro-jenje iz ljučivo talijanskog kluba u car. vjeću i da će, aco bude izabran, pristu- poti tomu ljudu.

Ljubljanski štodianica, kojom upravlja Niemci bijela i ustrojiti u Ljubljani njemačku dječaku školu. Zemaljski i predsjednik Win ler nije potrođao za ljudi a štodianice i to s razloga, što imade u Ljubljani malo Niemaca. Isto je na s.ih školačkih četveru i više raz- rednih pučkih školih njemački jezik

obligatnim te bi tako njemačka škola, kad bi se ju ustrojilo, estala prazna. U ugarskom saboru zabađen je pred- log zastupnika Ugrona o autonomiji katoličke crkve. Ugarski ministar trgovine predložio je da saboru drža ni kredit za zemaljsku izložbu. Ministar pravosudia pozati će pravničku komisiju, koja će izraditi osnovu novoga kaznenoga za-

kona.

U Hrvatskoj je koli Niemcem teli Madjarom mrzka osoba Njeg, preuzevi- nosti g. biskupa Strossmayera. U poslednje vreme crne bećke i peštanske židovske novine onog prevrednog biskupa, kota- u zavijaju, da uživa u svom narodu i či- tanju Slavenstvu toljk upli i ugled. Nu- uzaludan je sav trud i napor tih proda- nih piskara, koji nisu vredni, da se pametan i ozbiljan čovjek niti na nje obazire.

Kako javlja iz Biograda nastalo je neko nesporazumjelje medju dvojicom članova srpskog ministarstva. Sadanje srpsko ministarstvo nije jošte podpuno s toga će nastati nekoje promjene u istom nu reč bi, da će ostati svi ugled- niji ministri.

Bugarske novine opisuju crnimi bo- jami turska nasilja u Macedoniji. Na pučkoj skupštini u Sofiji prihvaćena je rezolucija u prilog Bugarom u Macedoniji. I na drugih bugarskih mjestih držane su u tu svrhu pučke skupštine.

Ruske novine javljaju, da namjerava Rusija zaposjeti otok Kvelport u tihom oceanu na jugu Koreje. Ako zaposjeti, da se načini redeni "Prilog", premda je našim svećenikom od male koristi, budući manjaju u njemu svil povlačiti svećici, koji se naposeb u našoj biskupiji časte. Pak čemu mještaji i vredniji rodoljubivo krčko svećenstvo u polemici za poštovanoga?

U talijanskem saboru predložio je ministar-predsjednik, da se podeli medju one nesrećnike u talijanskih brdinah, koji su poslednjim provalama sniega na- gradili, 150.000 frankova. Talijanski vlasti želite svoje vojne brodove u ionsko more pod izikom, da će zaobraniti Turškoj zaposjeti egipatskih lukava, a istinu neradi se o drugom, nego kako bi za- posjela pokrajinu Tripolis.

U Francuzkoj obavili su izbore za senat. Izabranici je 67 republikanaca i 20 umjerjenjaka. Prvi su pridobili 22 nova mesta.

U Englezkoj straže iznova prevrat- nici sa dinamitetom. Ne prodje nijedan skorac čedan bez kakve nesreće prouzro- čene dinamitetom. Dne 24. t. m. bijahu tri slična atentata i to dva u samoj za- stupničkoj kući, kojoj su prilično naškra- dili i jedan u mjestu Tower,

Turski ministri zabacili su jedno- glasno pogodbu, pod kojom je imao baron Hirsch preuzeti gradnju turkih željeznicu.

Franina i Jurina.

Fr. Si ča čul Jure, koga su mislili bu- zetski Talijani sterit za potestata? Jur. Al vero nisan samo čul nego sam ga i videl.

Fr. Po Frančiću povej mi malo, ki je ta inih kandidat.

Jur. Šli su ti po Buzetu od Šarenjaka da Šarenjaka iskati, ki bi malo najbolji, pak su se lepo svil složno slčili, da bi njim bil najbolji kandidat, da mi ga protiš, osa!

Fr. Tebe je Jure vavik do šulaca.

Jur. Ako je vavik ni uprav danas.

Fr. Kako to?

Jur. Na 26. t. m. privezali su ti lepo bu- zetski talijanski pred buzetskim su- dom okruženog oca i su stavili pred njega tavulin i na tavulin harti i to da je njih kandidat.

Fr. Pak ča baš nimaju boljega kandi- data.

Jur. Bi reč da nijamju.

Fr. Mudri su oni ljudi zač znaju, da će se osal i s prasćem, slamom i pal- cami zadovoljiti, kada ni već ča drugo grist.

Fr. Si i pak čul kako se svet na pul- jšćine pogovara, da bi bil Bumbard danas po Istru lažte način al, kothi kralj. strace pobiral al prasćici ko „J. da ga ni zihranila hrvatska ruka?

Jur. Ter će njoj biti valjda zahvalan i reč: blažena ruka, kć mě je učinila čovika.

Fr. Varas se Jure moj; on nezahvalnik smradi na grob onega, ki ga je na noge postavil i to samo za to, jer je bila ona poštena ruka hrvatska.

Jur. A to pak ni čovik!
Fr. Ne, nego Krmelj.

Različite vesti.

Priprave k izborom sa talijanskim strane. Predsjedništvo političkoga istrijanskoga društva odlučilo je u svojoj sjednici netom obdržavano, da će kod predstojećih izbora za carevinsko vijeće onako sudjelovati, kako dopuščaju pravila društva i potaknuti, bude li za potrebu izborne stanke, koji se imaju obdržavati u Po-reču.

Ples tršćanskoga Sokola. Sokol, o kojem smo počeo put govoriti, izpao je nad svaku očekivanju. Plesačima i plesačima sakupilo se toliko, da bljaša prostora dvorana slavenske članačice posve-puna. Hrvatsko narodno "Kolo" izveden bljaše veoma točno! toll krasno, da se je moralno na običi zahtijev opstavati. Cestino valomu našemu "Sokolu" napose njegovom odboru.

Radi zatezanja sa občinskim izbora u Baški (na otoku Krku). pritužilo se predsjedništvo pol. društva. Činost dvostrukog savjetnika g. Rinaldinu, koji je občao stradom latinski i srednju načinosti, du se zakon vrši i neredu na put stane. Toliko na ubavist našim prijateljem na otoku Krku.

Naukovni jezik u trogirskoj školi. O tom smo zadnjih put doneli vest i rekli, da se je trogirska občina pritužila na vrhovno sudsiste proti odluci ministarstva. Vrhovno sudsiste nije još moglo izreći svoje odsude. Za rješenje togog pitanja potrebni su mu još neki izviđi. Kad te izviđe provede onda će jedva moći izreći svoj sud. S jedne strane je to žalosten znak, da se iz izviđen provedeni po raznih oblastih nemože saznati za obstojećnosti. S druge strane mora radovati svakoga pravednika, kad vidi, kako hoće to suditi sve točno izviditi prije nego li izreće svoj sud. Pravdost ned vel.

Djedovska kultura! Na drugom mjestu izvješćujemo o prvoj občinskoj sjednici u Buzetu i o deputaciji koja je pošla u Trst, da zašteće pomoći kod nam estničku. Kazati nam je još par rieči o ponosanju i najnovijih činilim buzetskih talijanijaša. Posto je izazala hrvatska većina iz občinske kuće u Buzetu, nađije pred sudbenom sgradom na lijev prim erak djedovske kulture. Pred sgradom bljaše naime prvezan magarac sa viencem oko vrata a pred tim ideotom buzetskih kulturonosaca bljaše sol sa raznim papiri. Talijaniši buzenski htje do se svojim uzorom narugati hrvatskoj većini občinskog zastupstva nu u istinu nisu drugi postigli, van potkazali svoju najveću prostotu, kakavom se ne poneši niti Zulu. Te li je Vaša toli razvijana kultura, buzenski sišmiš? Dileće si i ponosite s njom, mi barbari vam ju nezavidjamo. Vi piskari perečke babe; vi, Pelose, Bumbari, Metadi, Jorkili i tudi quanti tribute i nadalje u svet kako steji u lstri visoko talijanska kultura, nu nezaboraviti na buzenski ideal, na predstavnika buzenske inteligencije, na pokrovitelja buzenske djedovske kulture, koji je bio dne 26. t. m. javno levor-viencem ovjenčan.

Iz Barbana javlja nam prija-tej, da se nalaze u onoj občini radi hodošte svetecnik u skrajinu nevolji. Četiri tisuće i pol dužih sa 47 selih je od prvih dana decembra samo za jednou zdravim svećenikom. G. barbarski župnik obolio je vrlo opasno te je pošao na liječenje u Vodnjem i Biogradu, kad se vrati. Sada jo osuši puk bez stalnog svećenika a nemoguće je da svemu zadovoji pornjanski kapean g. P., koji imade i sam hosta posla.

Cudno nam je, da se crkvene oblasti bolje nestanjuju za duševno dobro ona sljoumašne občine sa tolikimi posobitvama. I glede občinskih stvari imade u ruci važnih vlasti, nu te moramo rad po manjim i prostorom za drugi put ostati.

Deputacija občinskog zastupstva iz Buzeta ko-

nam je, da se erkvene oblasti jedan pristaže protivne stranke. U p. voj sjednici imao se birati občinski pl. pr. u občinsku savjet. U svemu došlo je 20 zastupnika. Talijanski manjina t. j. 10 zastupnika, nije došla k sjednici. O dosloši, bljaše upit 19 narodne hrvatske stranke i jedan pristaže protivne stranke. U p. voj sjednici imao se birati občinski pl. pr. u občinsku savjet. Po zakonu moraju biti u tom službu prisutne tri četvrtine s ih zastupnika, inače nemože se obaviti izbor. Na to su i računali naši protivnici, i to stali su iz sjednice hoteli tako o nejti

izbor glavar. To njim je pošlo za rukom. Nemogavši kroz 6 mjeseci nagovoriti onih dijelih zastupnika, da krenu vjoron, da izdaju svoje biraće i. j. da pristaju uz talijanskog kandidata za načelničko, osu-jete dne 26. t. m. izbor.

Naroda većina zastupstva protestova u protokol proti takovom postupku mu-njine i odluci podali se na put u Trst k samomu c. k. namjestniku. Odlučeno učinjeno. Dne 27. t. m. dodje bljija iz ciele občine buzetske, iz najudjeljnijih krajeva občine 17. narodnih zastupnika u Trst, da se prituži ces, k, vladi i da ju zamoli za pomoći proti bezbožnoj manjini zastupstvu. Nije žalu podali se na put u ovo ružno zimsko doba iz onuko dalekih krajevali. Pak nije došao jedan niti dva, već čitavih 17 zastupnika, da tako činom pokazuju, koliko su nevoljne i žalostne okolnosti u onoj občini i da svi ukupno posvjedođe, da su oni voljni i kadri ići nevolji do-skošiti, občinu nalmje iz gotove propasti osloboditi. Istog dana bljiju dva puta na Beču. Preveo i osobitim obzirom na Dalmaciju i Istru opazkuha providio Franjo Švjetnica.

Sadržaj: Uvod. Car. Državljanstvo. Temeljna prava državljanstva. Sveobče državljanstvo. Jednostavnost prek zakonom. Sposobnost a službu. Sloboda slobobe. Nepovredljivost imovine. Osobna sloboda. Nepovredljivost kućnega prava i tajne listova. Pravo prošnje. Pravo udrživanja i sastanka. Sloboda izrazivanja mišljenja. Sloboda vjere i savjeti. Sloboda znanosti, nauke, zvanja, jednopravnost narodnosti i jezika. O izbornom pravu državljaninu u občine. O privremenom obustavljanju i ograničenju nekoj pravah državljaninu. Vladska i vršteljna vlast. O ministarskoj odgovornosti. Sudačka vlast. Carevinsko sudstvo. Upravljivo sudsije. Za činjenost objuh državnih polovina. Odanstvnu. Carevinsko vijeće. Sastav carevinskog vijeća. Prava i povlastice zastupnikah. Dječatnost carevinskog vijeća. Sastav zemaljskoga zastupstva. Dječatnost zemaljskoga sabora. Žemaljski odbor. Uprava Bosne i Hercegovine. Prilog I. Dodatak k izbornom redu za carevinsko vijeće. Prilog II. Statistički prigledni skrjaljka.

Knjiga će izći netom se sakupiti do veljan broj predbjrojnika, i stati će meko vezana 70 novčić u Zadru, a van Zadra s poštarnicom 75 novčić. Cijena izplatiti će se kad bude izravna knjiga.

Iz voloskoga kotara primili smo tečajem proslili mjeseci vise pis-mah, gdje se ljudi tuže, da im stvari kod c. k. kotarskoga suda na Voloskom zapinju, da kasno dođu do želenoga cilja. Nismo ih čili ništa priobičiti, jer smo očekivali da predpostavljene oblasti, da će na dobu shodno odrediti, da se pravednim željam onoga kotara zadovolji tim višem, što je c. k. kotarski sudac već dulje vremena boležljiv a c. k. adjunkt radi bolesti odsutan. Uz ovakve odnošnje nije se niti čuditi, da poslovni zapin. U sruge strane pako nam se tuže, da se od suda ovog skoro izključivo hrvatskog kotara primaju samo talijanske oblike i rezultat, što nje ni malo u skladu sa patriocičkim osjećanjem onoga našeg pučanstva. Talijanski jezik neka se radi med talijanskim pučanstvom, med hrvatskim pučkom ima se rabiti hrvatski jezik. Koli je ovaj postupak jed ostavan i razvavan i ipak se drugoje radi.

Cuemo sada, da ima doći na Velo sko sudbeni odjunkt iz Rovinja g. Vidulich i jedan askulant iz Trsta. Na voloskom sudu službovat će dakle sada adjunkt i dva askulanta, koji svih za ednou neznavaju napisati književno jednu izreku u hrvatskom jeziku! Obaj askulanta neznavaju progovoriti ni rieči hrvatske! Kako će se uz ovakve odnošnje vršiti zakon, koji dozvoljuje, da se u Istri može rabiti u svih sudovih hrvatski jezik, toga mi ne možemo dokući. Valda neće nam se reći da je narod radi sudaca, kad cijeli svjet znade, da su sudci radi naroda. Talijanske kulture i tali anstoga jezika misimo već do grla siti, nikač nam ga barem c. k. sudovi nerinaravaju.

Katekizam austrijskoga državnog ustava. Upozorjujemo naš c. k. odbiro u Istri i Dalmaciji na poziv na predplatu na spomenuti "Katekizam", što ga izdaje nač suzvezljuk g. profesor Haradić u Židru. Drage volje primamo i mi predplatu na "Katekizam", jer smo svakomu na uslužu koj bi tražio kakvo razj. Štajanje. Na moje se, da se moja inteligencija umognovjeno odzvali pozivu g. pisača te ga poduprijeti bar u toliko, da amri tiskarske troškove.

Pisanje hrvatskih imenah. Z dozak kako nešto ši suspeši Talijani i prijeviti njim Ni-mo! Imenu našu imjesta i gradova navajamo za danus sledeća tri primjerja:

1. Moščenice. 1. Brseč. 1. P.z.
2. Moščenizza. 2. Brseč. 2. Pahz.
3. Moščenizza. 3. Brseč. 3. Pas.
4. Moščenizza. 4. P. z. 4. Pas.
5. Moščenizza. 5. Br. 5. P. z.
6. Moščenizza. 6. Br. 6. P. z.
7. Moščenizza. 7. Beršč. 7. Pahs.
8. Moščenizza. 8. B. sec. 8. Pahs.

9. Moschenize. 9. Berset. 9. Paabs.
10. Moschlenica. 10. Bersez. 10. Paabss.
11. Moschlenice. 11. Berssec. 11. Paabs.
12. Moschenice. 12. Bersze. 12. Paabs.
13. Moschenice. 13. Berze. 13. Paabs.
14. Moschenice. 14. Brzeč. 14. Paabs.
15. Moschenice. 15. Brščet. 15. Paabs.
16. Moščenice. 16. Brseč. 16. Paabs.
17. Moščenice. 17. Brseč. 17. Paabs.
18. Moščenica. 18. Brseč. 18. Paabs.
19. Moščenice. 19. Brčec. 19. Paabs.
20. Moščenica. 20. Brzeč. 20. Paabs.

Moščenice i Brčec pišu na 20 raznih načinu, a Paz na 10 načinu.

Iz ovoga se vidi, da svatko piše kako mu se rači. Isto bliva i sa našim prezimeni.

Knjizevne vesti.

"Pravil na predbjrojnu na katekizama austrijsko-državnog ustava, na temelju nemjuckog izdanja c. k. dvorske i sveučilišne knjižarske zaslade Manz a u Beču. Preveo i osobitim obzirom na Dalmaciju i Istru opazkuha providio Franjo Švjetnica.

Sadržaj: Uvod. Car. Državljanstvo. Temeljna prava državljanstva. Sveobče državljanstvo. Jednostavnost prek zakonom. Sposobnost a službu. Sloboda slobobe. Nepovredljivost imovine. Osobna sloboda. Nepovredljivost kućnega prava i tajne listova. Pravo prošnje. Pravo udrživanja i sastanka. Sloboda izrazivanja mišljenja. Sloboda vjere i savjeti. Sloboda znanosti, nauke, zvanja, jednopravnost narodnosti i jezika. O izbornom pravu državljaninu u občine. O privremenom obustavljanju i ograničenju nekoj pravah državljaninu. Vladska i vršteljna vlast. O ministarskoj odgovornosti. Sudačka vlast. Carevinsko sudstvo. Upravljivo sudsije. Za činjenost objuh državnih polovina. Odanstvnu. Carevinsko vijeće. Sastav carevinskog vijeća. Prava i povlastice zastupnikah. Dječatnost carevinskog vijeća. Sastav zemaljskoga zastupstva. Dječatnost zemaljskoga sabora. Žemaljski odbor. Uprava Bosne i Hercegovine. Prilog I. Dodatak k izbornom redu za carevinsko vijeće. Prilog II. Statistički prigledni skrjaljka.

Carigrađa 12. sječ. Sloboda, Gelalija za Malu; 13. Nimrod, Gerolimšć za Genou; Hohen, Bundjeljšć za Nizzu. — Barbados 21. pros. Ukraina, Mirković za Novi Orleans. — Carigrađa 13. sječ. Maria D. Negovetić za Rietku; Perić za Jakin. — Trinidad 19. pros. Carolina R. Mikova za London. — Mjetlaka 14. sječ. Emma, Pendo za Volo. — Mjetlaka 9. sječ. Pejšas, Kosić za Marsaliju. — Cetinje 11. sječ. Đasković A. Negovetić za Rietku. — Haute 14. sječ. Errante, Nikolić za Kordfild. — Kingtona 19. prosin. J. J. Strossmayer, Šipanović za Old Harbour. — Port Eads 4. pros. Florida. Skoplje 11. sječ. Port Augusta 24. stud. Armidala, Car za Cape Town. — Liverpool 14. s. Ivan Mužuršćić, Forepoencher za N. Orleans. — Nocaja 17. sječnja. Margarita, Jelčić. Ante Starčević za Trst. — Kraljevice 11. sječ. Barać G. Gunduza za Mjetlaku. — Senja 15. sječ. Corinzu, Božula za Mljet. — Bari 13. sječ. Pompeia III. Kraljević za Kri. — Cagliari 14. sječ. Honer, Marcela za Hull. — P. Hades 7. sječ. Irene, Paskvan za Trst. — Lissone 13. sječnja. Zvonimir, Biulovnič za Novi York. — Mjetlaka 15. sječ. Iris, Vidušić za Novi York. — Mala Luka 17. sječ. Mutušalem, Durić za Carigrad. — Rietka 18. sječ. Maria A. Kallo za Mali Luka; 21. Volizid, Štipanović; 22. Dampier. — Priklič za Cetinje. — Conte Gezu Szapary, Sodlić za Butum.

Odjedrili:

Carigrađa 12. sječ. Sloboda, Gelalija za Malu; 13. Nimrod, Gerolimšć za Genou; Hohen, Bundjeljšć za Nizzu. — Barbados 21. pros. Ukraina, Mirković za Novi Orleans. — Carigrađa 13. sječ. Maria D. Negovetić za Rietku; Perić za Jakin. — Trinidad 19. pros. Carolina R. Mikova za London. — Mjetlaka 14. sječ. Emma, Pendo za Volo. — Mjetlaka 9. sječ. Pejšas, Kosić za Marsaliju. — Cetinje 11. sječ. Đasković A. Negovetić za Rietku. — Haute 14. sječ. Errante, Nikolić za Kordfild. — Kingtona 19. prosin. J. J. Strossmayer, Šipanović za Old Harbour. — Port Augusta 24. stud. Armidala, Car za Cape Town. — Liverpool 14. s. Ivan Mužuršćić, Forepoencher za N. Orleans. — Nocaja 17. sječnja. Margarita, Jelčić. Ante Starčević za Trst. — Kraljevice 11. sječ. Barać G. Gunduza za Mjetlaku. — Senja 15. sječ. Corinzu, Božula za Mljet. — Bari 13. sječ. Pompeia III. Kraljević za Kri. — Cagliari 14. sječ. Honer, Marcela za Hull. — P. Hades 7. sječ. Irene, Paskvan za Trst. — Lissone 13. sječnja. Zvonimir, Biulovnič za Novi York. — Mjetlaka 15. sječ. Iris, Vidušić za Novi York. — Mala Luka 17. sječ. Mutušalem, Durić za Carigrad. — Rietka 18. sječ. Maria A. Kallo za Mali Luka; 21. Volizid, Štipanović; 22. Dampier. — Priklič za Cetinje. — Conte Gezu Szapary, Sodlić za Butum.

TRGOVACKE VESTI.

Kava Rio	for. 42	do for. 60.
• Santos	51	— 62.
Cukar tučen	18.	— 21.
Uje za jelo	42.	— 44.
• dumatulsko	44.	—
• talijansko fino	73.	— 102.
Riža talijanska obilat.	14.	— 21.
• indijska	12.	—
Papar Batavia	86.	— 86.
Bakatar	41.	— 43.
Petroll	10.50	— 11.
Mast ovdajašnja	40.	—
• engleska	50.	—
Stinna	51.	— 54.
Maso	70.	— 100.
Loj Dalmat. oskud.	42.	—
Narančo puližka osk.	4.50	— 6.
Rodži puližki oskud.	7.50	— 8.50.
Limanu mnogo pitani	3.50	— 4.50.
Manduš Dalm.	76.	— 84.
Smocki	18.	— 19.
Grasak oskudica	—	—
Pažulj	—	—
Lača	15.	— 20.
Vana bosanska Čista	—	— 116.
• dalmatinska	108.	— 110.
• istarska Čista	115.	— 115.
Kože strojeno poplat	140.	— 180.
• krovje	165.	— 230.
• telecje	350.	— 500.
• surovo volovje ov.	48.	— 56.
• dasinje svježje	70.	— 105.
• suhe dalmat.	70.	— 105.
• telecje	150.	— 200.
• janjetje 100 komada	70.	— 86.
Stjepo	1.60.	—
Šljivo bosan. srbske	17.50	—
• hrvatske	14.50	— 15.
Pjescica	8.75	— 9.
Kukuruz vlaški	6.	— 7.
• banatski	5.70	— 6.
• hrvatski	5.75	— 6.
Vino puližko	11.	— 18.
• grško	15.	—
• dalmatinsko	12.	— 23.
• istarsko	18.	— 26.
Raž Azow	7.	—
Zob magličarska	7.	— 8.
• hrvatska	6.	— 7.
• arbanaska	7.	— 8.

Tršćanska burza

od dne 28. januara :

Austrijska pap. renta	for. 83.40	do for. 83.60
Ugarska	93.80	— 94.
Iste u izl. 4%	97.75	— 97.90.
Dionice nar. banke	870.—	— 870.25
• kredit-banke	30%.	— 30.3%.
Talijanska renta	96.1%	— 96.1%.
London 10 lira sterlinih	123.60	— 123.90
Napoleoni	9.74.1.	— 9.76.—
C. k. ekinii	5.73	— 5.75.
Državna marka	60.25	— 60.45.
Iste francske	48.63	— 48.80.
talijansko lira	48.55	— 48.70.

Lutrijski brojevi

dne 24. januara :		
Bč	8	37 38 11 3
Graz	57	17 24 23 2
Temešvar	49	82 73 19 22
Innsbruk	8	77 73 39 21
od 28. januara :		
Etna	39	41 47 61 53

Dobiva se i za mjesecne obroke.

ZANIMIV OGLAS

U velikom skladislu pokupnata u tapecerije E. Ghercik - Via Farneto br. 12. I. p. Imade uvele prpravlj stast za postejce, Izpunjeni su veoma dobrom tvari u cieni od 6 for. napred.

Dolivni i sofa izpunjeni i pokriti veoma dobrom vrstii kretona i jute u cieni od 15 for. napred.

Pokupstvo za sobu, sjedala, naslova, stolice tapecirane itd.

Pima svaku na učbu tapecerije uz povojnju cene neli ostali, budući da imado vlastitu radionicu tapeciraj, drvodelstva i skladište tvarih za pokucstva.

Dobiva se i za mjesecne obroke.

Bez ove obrambene znamke, zekonom štice, imade se taj lek po dr. Malicu smatrati kano patvoren

Cvjet proti trzanju,
po dr. Malicu,
je odjedno i rbojli lek proti kostobolji i reumatizmu, trzanju po udili, bolesti u krizu i živelih, otakli, utvrđujim udom itd.; ako se radi i kratko vreme pre stanje posavene trzanju, što dokazuje imnožna zahvalnicama. Traži se samo recet (Obrana: znamka proti trzanju po dr. Malicu za priloženo smenjene i st. staklenica 50 nov.)

Zahvala.
Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, lekaru u Ljubljani.

Moja je majka od kostobolje na nogi ali ne tripti i razino domaće lekove bezmješno rabilu. Pošto se jo puno bolest što daje većnu pogoršavala u ona nije kroz vido danah više na nogu stali mogla, ejtijom se na Vas dr. Malicu kostobolji lek za 50 nov., ti se ga odmah naručili. I u istini imao je sudjelit uspjeh da se jo majka nekom što ga je kratko vremena upotrobljavala posve težkih bolnih oslobodila. Punim osvjeđenjem priznaje drak dr. Malicu kostobolji ovaj kano izvrstan lek to ga svakom bolestniku u sličnoj bolesti preporučam. Vašo blagorodnost iskrizem pak nojardanju hvalu; svim Stovanjem.

Franco Jug,
poslodnik u Šmarji kod Celja.

Planinski bilinski sirop kranški, izvrstan proti kašlu, hripcavi, vratobolji, pravoj i plućnoj bolesti; i staklenica 50 nov. Koristiti nego li svi u trgovini su nalazište stropi.

Krv čisteće kruglice e. kr. povl., nobi smjela u nijednom gospodarstvu manjkati; one se vuć timu putu pomoglo kad je čovjek zatvoren, kad glavobolje, kada su utvrđena uva, pokvaren želudac, kada jetrini i bušnjici bolesti; u škrutinu po 21 nov., jedan zamotak su u škrutinu 1 for. 5 nov. Razaslijte sa samo jedan za motak.

Gori navedene specijalitete, koje su mnogoljubno ikušavane kano godio uspješno pripoznate, imade uvele člate u zalogi i razpošlje odinu poštarskim pouzećem.

Lekarna Jul. pl. Trnkoczy-a »pri samorogu« u Ljubljani, Mostni trg br. 4.

Prašak za prsa

Izvrstan lek proti kašlu, promuklo-cti, prehladi i drugim kataralnim manam.

Skutljica sa naputkom po 30 n. dobije se samo u lekarni

PRAXMARER
Piazza Grande - Palazzo Municipale
Trst.

Naručbe obavljaju se bezodkladno.

Molim! čitate!

Pribavio sam si na dražbi za polovicu cene ciele skladiste jedne glasovite tvornice ponjavat u konjskih pokrivalim, to dajem radi tog dok ima na skladistu, za

samo 1. for. 80 nov.

1550 komada, velikih, debelih širokih, ne razigrivili.

Konjskih ponjavak.

Ove su ponjave 180 centim. dugacke i 120 centim. Široki su bojansanim poprijećim, k tomu su poput daske debele i radi toga nerazigrivile.

Razpoljiju se uz gotovinu ili poš. pouzećem. Danomice razaslijtu se u sve krajove svijeta ove ponjave i jene svuda na dobrom glasu jer se mogu upotrijebiti mjesto pokrivala i jer su prije više nego li dvostruko stojele.

Naslov:

Trgovina Tkaninah

J. H. Rabinovitsch

Wien, II. Schifflamtageasse.

Dobiva se i za mjesecne obroke.

Indavatelj odgovorni urednik M. Mandić.

Indavatelj odgovorni ured